

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายในการเลือกจังหวัดในการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลภาคสนาม แล้วจึงทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงโดยใช้วิธี Snow ball ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาภาคสนามครั้งนี้ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย

ภูมิภาค	กลุ่มตัวอย่าง
ภาคเหนือ	<ul style="list-style-type: none">▪ สนามชนไก่พรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก▪ ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไก่ชนพระนครหลวงหลวง▪ ฟาร์มเลี้ยงไก่ของเกษตรกร/ซุ้มไก่ชน
ภาคกลาง	<ul style="list-style-type: none">▪ สนามชนไก่ทับตีเหล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี▪ ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมือง▪ ฟาร์มเลี้ยงไก่พื้นเมือง/ซุ้มไก่ชน
ภาคอีสาน	<ul style="list-style-type: none">▪ สนามชนไก่ศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู▪ ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมือง▪ ฟาร์มเลี้ยงไก่พื้นเมือง/ซุ้มไก่ชน
ภาคใต้	<ul style="list-style-type: none">▪ สนามชนไก่ห้วยยอด จังหวัดตรัง▪ ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมือง▪ ฟาร์มเลี้ยงไก่พื้นเมือง/ซุ้มไก่ชน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคคลในแต่ละภูมิภาคโดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงโดยใช้วิธี Snow ball และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงไก่พื้นเมืองกลุ่มบุคคลต่างๆ ดังนี้

1. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง
2. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ
3. ตัวแทนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมือง

4. เจ้าของหรือผู้จัดการสนามชนไก่

2. เครื่องมือในการวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมต่างๆ ดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์เกษตรกรและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ภูมิปัญญาการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เป็นเรื่องเกี่ยวกับภูมิปัญญาด้านพันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์ อาหารและการให้อาหาร การดูแลสุขภาพ ความเชื่อ เชื้อ ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมอนุรักษ์ และพัฒนาไก่พื้นเมืองของประเทศไทย

2) แบบสัมภาษณ์เจ้าของสนามชนไก่และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยแยกข้อมูลออกเป็นสองส่วนคือ ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลตอนที่ 2 ภูมิปัญญาการเลี้ยงและการชนไก่ ประกอบด้วยประเด็นเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของสนามชนไก่ การบริหารงานภายในสนามชนไก่ กฎกติกาการชนไก่ การคัดเลือกไก่ที่ชนเก่ง การเลี้ยง การเตรียมไก่ก่อนนำมาชน การเปรียบไก่ รายได้ ความเชื่อ (เคล็ดลับ โชคลาง ไสยศาสตร์) เกี่ยวกับไก่ชน สมุนไพรที่สำคัญและจำเป็นต่อการเลี้ยงไก่ชน มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และปัญหาที่พบในสนามชนไก่

3) การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมภูมิปัญญา และระดมสมองถึงแนวทางการพัฒนาภูมิปัญญาการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

4) แบบสังเกต เพื่อบันทึกวิธีการเลี้ยงไก่พื้นเมือง กิจกรรมของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ และพฤติกรรมต่างๆ เป็นต้น

5) สมุดบันทึก เพื่อบันทึกข้อมูลที่สำคัญในระหว่างสัมภาษณ์

6) เทปบันทึกเสียง เพื่อบันทึกเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์

7) กล้องถ่ายรูป เพื่อบันทึกภาพที่สำคัญและน่าสนใจในขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิจากภาคสนามดังนี้

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ จากแหล่งข้อมูลต่างๆดังนี้

(1) วารสาร ได้แก่ สยามไถ่ชน นักเลงไถ่ชน กีฬาไถ่ชน บ่วงไถ่ชน เพ็ญไถ่ชน เซียนไถ่ชน
ทำเนียบไถ่ชน ไถ่ชนซุ่มดั่ง เทคนิคการเลี้ยงไถ่ชน คนชนไถ่

(2) หนังสือ

(3) เว็บไซต์

2) การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากภาคสนาม จากแหล่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) สถานที่

- ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไถ่พื้นเมือง
- ซุ่ม/ฟาร์มเลี้ยงไถ่พื้นเมือง
- สนามชนไถ่

(2) บุคคล

- ผู้เลี้ยงไถ่พื้นเมือง
- นักวิชาการ/เจ้าหน้าที่ภาครัฐ
- ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไถ่พื้นเมือง
- เจ้าของหรือผู้จัดการสนามชนไถ่

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การศึกษาความเป็นเหตุและผล ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย โดยนำข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจำแนกเป็นหมวดหมู่และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นที่ศึกษาและสรุปผล

ตารางที่ 3.2 สรุปการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล			วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
	เอกสาร สิ่งพิมพ์	บุคคล	สถานที่		
สภาพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย <ul style="list-style-type: none"> ▪ วัตถุประสงค์การเลี้ยง ▪ รูปแบบการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ▪ สถิติการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ▪ สภาพปัญหา 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เว็บไซต์ ▪ วารสาร ▪ หนังสือ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง ▪ นักวิชาการ/เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ▪ ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมือง ▪ เจ้าของหรือผู้จัดการสนามชนไก่ ▪ ผู้เลี้ยงไก่ชน 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมือง ▪ ชุมไก่/ฟาร์มเลี้ยงไก่พื้นเมือง ▪ สนามชนไก่ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ รวบรวมเอกสาร ▪ แบบสัมภาษณ์เจ้าของสนามและผู้ที่เกี่ยวข้อง ▪ แบบสัมภาษณ์เกษตรกร 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ วิเคราะห์เนื้อหา ▪ การเปรียบเทียบ ▪ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ▪ การศึกษาความเป็นเหตุและผล
ภูมิปัญญาการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในแต่ละภูมิภาคในของประเทศไทย <ul style="list-style-type: none"> ▪ ด้านพันธุ์และการคัดเลือกพันธุ์ ▪ ด้านอาหารและการให้อาหาร ▪ ด้านการดูแลและสุขภาพ ▪ ด้านการจัดการเพื่อการกีฬา ▪ ด้านความเชื่อที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เว็บไซต์ ▪ วารสาร ▪ หนังสือ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง ▪ นักวิชาการ/เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ▪ ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมือง ▪ เจ้าของหรือผู้จัดการสนามชนไก่ ▪ ผู้เลี้ยงไก่ชน 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมือง ▪ ชุมไก่/ฟาร์มเลี้ยงไก่พื้นเมือง ▪ สนามชนไก่ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ รวบรวมเอกสาร ▪ แบบสัมภาษณ์เจ้าของสนามและผู้ที่เกี่ยวข้อง ▪ แบบสัมภาษณ์เกษตรกรและนักวิชาการ ▪ การสังเกต 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ วิเคราะห์เนื้อหา ▪ การเปรียบเทียบ ▪ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ▪ การศึกษาความเป็นเหตุและผล

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล			วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
	เอกสาร สิ่งพิมพ์	บุคคล	สถานที่		
รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญา การเลี้ยงไก่พื้นเมือง	-	-	-	รวบรวมจากข้อมูล ข้างต้น	สรุปเรียบเรียง
แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา ภูมิปัญญาการเลี้ยงไก่พื้นเมือง และข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติและ ระดับนโยบายในการอนุรักษ์และพัฒนา ภูมิปัญญาการเลี้ยงไก่พื้นเมือง	-	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง ▪ นักวิชาการ/เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ▪ ชมรมอนุรักษ์และพัฒนาไก่ พื้นเมือง ▪ เจ้าของหรือผู้จัดการสนามชนไก่ ▪ ผู้เลี้ยงไก่ชน 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ชมรมอนุรักษ์ และพัฒนาไก่ พื้นเมือง ▪ ชุมไก่/ฟาร์ม เลี้ยงไก่ พื้นเมือง ▪ สนามชนไก่ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ แบบสัมภาษณ์ เจ้าของสนามและผู้ ที่เกี่ยวข้อง ▪ แบบสัมภาษณ์ เกษตรกรและ นักวิชาการ ▪ สัมมนากลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ วิเคราะห์เนื้อหา ▪ การเปรียบเทียบ ▪ การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ ▪ การศึกษาความเป็น เหตุและผล

